1. ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Μέσο: . . . . . .ΤΑ ΝΕΑ
Ημ. Έκδοσης: . . .29/12/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .29/12/2022
Σελίδα: 10

Innews AE - Αποδελτίωση Τύπου - http://www.innews.gr

Περί πολιτικής επιστήμης

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ **ΓΙΩΡΓΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ**

Στην Ελλάδα υπάρχει διάχυτη η αντίληψη ότι οι σπουδές στην πολιτική επιστήμη (τις διεθνείς και ευρωπαϊκές σχέσεις, τη δημόσια διοίκηση) παράγουν ανέργους άνευ αντικειμένου. Πέραν απ' το αντιπαιδαγωγικό, αντιπαραγωγικό και αποπροσανατολιστικό του πράγματος – σε μια κοινωνία που ακόμη θέλει να δει τα παιδιά της γιατρούς, δικηγόρους και μηχανικούς –, είναι και πολύ άδικο. Τόσο για αυτούς που σπουδάζουν την πολιτική επιστήμη όσο και εκείνους που επηρεάζονται από αυτήν – δηλαδή όλα, όλες και όλους.Πράγματι, μπορεί ορισμένοι πολιτικοί επιστήμονες να είναι θεωρητικοί της επιστήμης. Το μεγαλύτερο, όμως, μέρος των πολιτικών επιστημόνων επιτελεί τεχνικό ή πρακτικό έργο σε κρατικό επίπεδο. Πώς φτιάχνονται οι νόμοι; Πώς οι νόμοι μεταφράζονται σε πολιτικές; Πώς διαμορφώνονται οι εκάστοτε πολιτικές; Και το σημαντικότερο, πώς αλλάζουν; Οι μηχανολόγοι συντάσσουν νόμους; Ή γνωρίζουν πώς να εφαρμόσουν έναν νόμο και να κρίνουν την αποτελεσματικότητά του; Οι γιατροί; Οι δικηγόροι – στην Ελλάδα – ίσως περισσότερο, καθώς θεωρούνται συχνά πιο αξιόπιστοι. Παρ' όλα αυτά, ελλοχεύει ο κίνδυνος μιας νομολαγνείας και της τήρησης του *γράμματος* του νόμου σε κοινωνίες που οφείλουν συνεχώς να αφουγκράζονται και το *πνεύμα* του νόμου και να είναι ανοιχτές στην εξέλιξη, άλλοτε πιο αργά και άλλοτε γρηγορότερα – κάτι που ένας πολιτικός επιστήμονας μπορεί να κάνει ευκολότερα, καθώς έχει εκπαιδευτεί να αντιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, και τις κρατικές (δυσ)λειτουργίες.

Η πολιτική επιστήμη δεν είναι η επιστήμη της πολιτικής, αλλά του πολίτη: του ανθρώπου που εντάσσεται σε ένα σύνολο. Αν με ρωτάτε, μέρος της θα μπορούσε να ονομάζεται «κρατική επιστήμη». Μαθαίνουμε λοιπόν το πώς λειτουργούν τα κράτη: ποια συστήματα λειτουργούν καλύτερα και γιατί, ποιες προϋποθέσεις χρειάζονται για να πετύχει ένα πολίτευμα και γιατί, ποιες συνθήκες μπορεί να οδηγήσουν σε μια απομάκρυνση από βασικές αξίες και γιατί και πολλά άλλα αντίστοιχα ερωτήματα που καθορίζουν την καθημερινότητά μας.

Σκεφτείτε τους πολιτικούς επιστήμονες σαν τους γιατρούς του κράτους. Το κράτος είναι ένας οργανισμός που συνεχώς παρουσιάζει προβλήματα, όπως ακριβώς και ένας ανθρώπινος. *Δεν μπορεί ο οποιοσδήποτε να εγχειρήσει έναν ασθενή με σκωληκοειδίτιδα και δεν μπορεί ο οποιοσδήποτε να προτείνει το πώς θα λειτουργήσει καλύτερα η αναδιάρθρωση του δημόσιου τομέα.* Ποιο είναι εδώ το πρόβλημα με τους πολιτικούς επιστήμονες; Οτι έρχονται σε συνεχή συνδιαλλαγή με τους πολιτικούς και την πολιτική ζωή μιας χώρας και όλα τα συμφέροντά της. Υπάρχουν πολλοί τρόποι για να προωθήσεις μια πολιτική, και οι ειδικοί για κάθε τομέα είναι απαραίτητοι στη διαμόρφωσή της· υπάρχουν πολλές απόψεις για το τι είναι καλύτερο και τι είναι χειρότερο και σοβαρές διαφωνίες· υπάρχει όμως ένας τρόπος να αφαιρέσεις μια σκωληκοειδίτιδα: ο καλύτερος και ταχύτερος.

Οι πολιτικοί επιστήμονες είναι αυτοί που γνωρίζουν τον τρόπο λειτουργίας του κράτους, και είναι αυτοί που πρέπει να κρίνουν τον τρόπο λειτουργίας του κράτους. Η πολιτική επιστήμη έχει σημαντικές πρακτικές εφαρμογές και μόνο κερδισμένοι μπορούν να βγουν όσοι χρησιμοποιούν και αυτήν.

Ο δρ Γιώργος Δικαίος είναι μεταδιδακτορικός ερευνητής Πολιτικής Επιστήμης στο ΕΚΠΑ, μέλος της Εδρας UNESCO για την Κλιματική Διπλωματία και ερευνητής στο ΕΛΙΑΜΕΠ.